

STATUT
TOWARZYSTWA WIEDZY POWSZECHNEJ
(TEKST JEDNOLITY)

PREAMBUŁA

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej jako spadkobierca Towarzystwa Uniwersytetów Robotniczych i Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych ma bogate tradycje w zakresie upowszechniania oświaty.

Działalność Towarzystwa Wiedzy Powszechnej legitymizowała zawsze polska elita intelektualna, która w dużej mierze decydowała o kształcie ideowym i charakterze tej organizacji.

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej jest społecznym pozarządowym stowarzyszeniem oświatowym działającym na rzecz upowszechniania wiedzy i kultury oraz kształcenia umiejętności praktycznych dorosłych, dzieci i młodzieży, realizującym politykę oświatową państwa na zasadach i w formach określonych przez statutowe władze stowarzyszenia.

ROZDZIAŁ I

Nazwa, teren działania, siedziba

§ 1

1. Stowarzyszenie nosi nazwę „*Towarzystwo Wiedzy Powszechnej*”. Stowarzyszenie może używać nazwy w formie skróconej – „*TWP*”.
2. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej jest organizacją pozarządową, jego oddziały mogą uzyskać status organizacji pożytku publicznego w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku *O działalności pożytku publicznego i wolontariacie*.
3. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą zgodnie z przepisami prawa miejscowego – szczególnie w środowiskach polonijnych oraz współdziała z organizacjami, instytucjami i innymi podmiotami prawnymi poza granicami kraju.

4. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej posiada osobowość prawną. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej może powoływać terenowe jednostki organizacyjne, zwane dalej oddziałami regionalnymi. Oddziały regionalne uzyskują osobowość prawną na zasadach określonych w § 19 ust.1 lit. b statutu.
5. Oddziały regionalne posiadające osobowość prawną pozostają w strukturze stowarzyszenia, są jednak jednostkami samodzielnymi i samostanowiącymi, realizującymi zadania i cele Towarzystwa Wiedzy Powszechnej określone w statucie.
6. Oddział regionalny, jako osoba prawna, jest podmiotem całkowicie odrębnym od pozostałych oddziałów regionalnych i nie ponosi odpowiedzialności majątkowej swoim mieniem za zobowiązania innych oddziałów regionalnych, ani za zobowiązania majątkowe i niemajątkowe zaciągane przez władze naczelne Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
7. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej posiada własny sztandar. Własny sztandar może posiadać również oddział regionalny.
8. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej posiada własne logo, zarejestrowane w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Znak logo wykonany jest w kolorze niebieskim i białym, przedstawia książkę umieszczoną na stopniach schodów zwieńczonych literami TWP, w części dolnej znaku znajduje się napis „*Towarzystwo Wiedzy Powszechnej*”.
9. Siedzibą władz naczelnych Towarzystwa Wiedzy Powszechnej jest miasto stołeczne Warszawa.
10. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej opiera swoją działalność na społecznej aktywności członków, do realizacji swoich zadań może zatrudniać pracowników, w tym również członków Towarzystwa.
11. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej uchwała statut i inne akty wewnętrzne określające cele, program działania i sposób jego realizacji, strukturę władz oraz ich kompetencje. Oddziały regionalne uchwalony statut przyjmują jako własny. Statut składany jest w sądach rejestrowych celem rejestracji.
12. Jednostki terenowe Towarzystwa Wiedzy Powszechnej mają obowiązek używania w pismach nazwy i znaku opisanego w ust. 8 niniejszego paragrafu.
13. Zarząd Główny i oddziały regionalne uprawnione są do używania pieczęci z wizerunkiem znaku Towarzystwa oraz odznak organizacyjnych Towarzystwa.
14. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w celu realizacji zadań statutowych może być członkiem krajowych, zagranicznych i międzynarodowych organizacji działających na rzecz obywateli oraz współpracować z organizacjami, instytucjami, fundacjami krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi.
15. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej współdziała w realizacji zadań z administracją publiczną.

16. Nadzór merytoryczny nad Towarzystwem Wiedzy Powszechnej sprawuje Prezydent m.st. Warszawy. Nadzór merytoryczny nad oddziałami regionalnymi sprawuje organ wymieniony w art. 8 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 roku *Prawo o stowarzyszeniach* właściwy dla siedziby tego oddziału.

ROZDZIAŁ II

Cele i formy działania

§ 2

1. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej jest stowarzyszeniem oświatowym, uczestniczącym w kształceniu ustawicznym dorosłych, młodzieży i dzieci na zasadach partnerstwa z instytucjami państwowymi, samorządami terytorialnymi i prywatnymi instytucjami oświatowymi oraz podmiotami i organizacjami tworzącymi polski system edukacji.
2. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w swojej działalności kieruje się zasadami pluralizmu społecznego i politycznego oraz tolerancji światopoglądowej.
3. Cele działalności Towarzystwa to:
 - a) upowszechnianie wiedzy ogólnej i zawodowej,
 - b) podnoszenie poziomu wykształcenia i kultury społeczeństwa,
 - c) współdziałanie i wspomaganie szkolnictwa państwowego i niepaństwowego w kształceniu i doskonaleniu obywateli,
 - d) promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy oraz zagrożonych utratą pracy,
 - e) podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
 - f) współdziałanie z administracją rządową, samorządami, kościołami, związkami wyznaniowymi, stowarzyszeniami, pracodawcami oraz środkami masowego przekazu w realizacji celów statutowych Towarzystwa,
 - g) nawiązywanie kontaktów i współpraca z zagranicznymi organizacjami kulturalno-oświatowymi,
 - h) współpraca, wymiana doświadczeń z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami oraz placówkami działającymi na rzecz edukacji oraz

wspomagającymi szkoleniowo oraz informacyjnie organizacje pozarządowe,

- i) popularyzacja i wyjaśnianie społeczeństwu mechanizmów zmian gospodarczych i społecznych zachodzących w kraju,
- j) upowszechnianie i ochrona praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających wartości demokratyczne,
- k) zapobieganie patologiom społecznym, prowadzenie działalności edukacyjnej i resocjalizacyjnej wśród osób umieszczonych w zakładach karnych, zakładach poprawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i schroniskach dla nieletnich, w tym także udzielanie pomocy postpenitencjarnej,
- l) upowszechnianie wiedzy ekologicznej i pro-zdrowotnej obywateli,
- m) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych,
- n) organizowanie i promowanie wolontariatu.

4. Formy działalności Towarzystwa to:

- a) prowadzenie kursów w zakresie kształcenia i doskonalenia w różnych dziedzinach wiedzy oraz umiejętności, w tym w zakresie języków obcych i zawodowych oraz uwzględniających zainteresowania słuchaczy, a także szkoleń i doradztwa w zakresie BHP,
- b) organizacja i prowadzenie szkół wyższych,
- c) organizacja i prowadzenie kolegiów nauczycielskich, kolegiów języków obcych oraz centrum doskonalenia nauczycieli,
- d) prowadzenie odczytów i prelekcji,
- e) organizacja spotkań dyskusyjnych, seminariów, konferencji, sesji popularnonaukowych i szkoleniowych,
- f) organizacja i prowadzenie uniwersytetów powszechnych oraz studiów oświatowych,
- g) organizacja obozów edukacyjnych, sportowych i innych form turystyki edukacyjnej,
- h) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy,
- i) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
- j) działalność mająca na celu poprawę sytuacji różnych grup społecznych, w tym etnicznych i innych,
- k) działalność związana z turystyką,

- l) działalność wydawnicza, poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji,
- m) dystrybucja wydawnictw,
- n) organizacja i prowadzenie placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży w tym: żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego,
- o) prowadzenie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- p) nauka języków obcych,
- q) organizowanie i prowadzenie poradni psychologiczno-pedagogicznych, agencji zatrudnienia i doradztwa zawodowego,
- r) organizacja i prowadzenie placówek pracy pozaszkolnej, w tym domów i ośrodków kultury, klubów, świetlic itp.,
- s) wydawanie prasy lokalnej, prowadzenie innych środków masowego przekazu,
- t) organizacja koncertów różnych typów w tym dla dzieci i młodzieży,
- u) organizacja i prowadzenie bibliotek oraz placówek kulturalno-oświatowych,
- v) organizacja i prowadzenie placówek opieki społecznej dla dorosłych,
- w) kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane,
- x) obsługa nieruchomości.

5. Działalność wymieniona w ust. 4 może być prowadzona jako działalność pożytku publicznego odpłatna lub nieodpłatna.
6. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej może prowadzić działalność gospodarczą. Dochód uzyskany z prowadzonej działalności gospodarczej nie może być przeznaczony do podziału między członków Towarzystwa.
7. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w zakresie swojej działalności może podejmować współpracę z uczelniami wszystkich typów, niezależnie od ich statusu prawnego i organizacyjnego, z instytucjami i organizacjami kulturalno-oświatowymi w kraju i poza jego granicami.

ROZDZIAŁ III

Członkostwo Towarzystwa Wiedzy Powszechnej

§ 3

1. Członkostwo Towarzystwa Wiedzy Powszechnej może być:
 - a) zwyczajne,
 - b) wspierające,
 - c) honorowe.
2. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która złożyła deklarację przystąpienia do Towarzystwa. Członkostwa nabywa się na podstawie uchwały zarządu regionalnego. Potwierdzeniem uzyskania członkostwa jest legitymacja członkowska. Obowiązkiem członka jest systematyczne opłacanie składek.
3. Członkami wspierającymi mogą być osoby prawne i fizyczne popierające działalność Towarzystwa. Przyjmowanie i skreślanie członków wspierających należy do kompetencji zarządu regionalnego oraz zarządu głównego. Członkowi wspierającemu w sprawach członkowskich przysługuje prawo odwołania się do rady naczelnej w terminie 1 miesiąca od doręczenia uchwały zarządu głównego lub regionalnego.
4. Tytuł członka honorowego może być nadany osobie fizycznej, zasłużonej dla realizacji celów Towarzystwa. Tytuł członka honorowego nadaje zarząd główny na wniosek zarządu regionalnego lub na wniosek członka zarządu głównego.

§ 4

1. Członek zwyczajny ma prawo:
 - a) wybierać i być wybieranym do władz Towarzystwa,
 - b) korzystać z prawa pierwszeństwa w uczestnictwie we wszystkich formach działalności TWP,
 - c) nosić odznakę TWP.
2. Członek zwyczajny powinien:
 - a) przestrzegać postanowień statutu i uchwał władz Towarzystwa,
 - b) uczestniczyć w realizacji zadań statutowych Towarzystwa,
 - c) popularyzować wizerunek Towarzystwa zgodny z jego celami,
 - d) regularnie opłacać składki członkowskie.
3. Członek zwyczajny może złożyć deklarację i być przyjęty tylko przez jeden oddział regionalny.

§ 5

1. Członkowi honorowemu przysługują uprawnienia członka zwyczajnego.

2. Członek honorowy zwolniony jest z obowiązku opłacania składek.
3. Członek honorowy obowiązany jest przestrzegać postanowień statutu Towarzystwa.
4. Członkowi honorowemu w sprawach członkowskich przysługuje prawo odwołania się do rady naczelnej w terminie 1-miesiąca od daty doręczenia uchwały zarządu głównego.
5. Rady wszystkich szczebli szczególnie zasłużonym prezesom mogą nadać tytuł honorowego prezesa zarządu.

§ 6

1. Członkostwo zwyczajne wygasa w razie:
 - a) śmierci członka lub rezygnacji z członkostwa złożonej na piśmie we właściwym oddziale regionalnym,
 - b) skreślenia z listy członków z powodu zalegania z opłatą składek członkowskich przez okres przekraczający 12-miesiący,
 - c) wykluczenia z powodu nieprzestrzegania postanowień statutu i uchwał władz oraz z powodu działania na szkodę Towarzystwa.
2. Uchwałę o skreśleniu lub wykluczeniu członka podejmuje właściwy zarząd regionalny.
3. Od uchwały zarządu regionalnego o skreśleniu lub wykluczeniu, członkowi Towarzystwa przysługuje prawo odwołania się do zarządu głównego w terminie 14-dni od daty doręczenia uchwały.-
4. Członek wykluczony nie może być ponownie przyjęty w poczet członków Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
5. W razie likwidacji oddziału regionalnego członkowie tego oddziału, na swój wniosek, złożony nie później niż 6-m-cy od zakończenia likwidacji, za zgodą zarządu głównego, mogą być przeniesieni do innego oddziału regionalnego. Brak wniosku o przeniesienie powoduje wygaśnięcie członkostwa.
6. Członkostwo wspierające i honorowe wygasa na skutek:
 - a) śmierci członka lub rezygnacji złożonej na piśmie radzie naczelnej,
 - b) wykluczenia z powodu nieprzestrzegania postanowień statutu oraz z powodu działania na szkodę Towarzystwa.

§ 7

1. Członkom zwyczajnym, wspierającym i honorowym szczególnie zasłużonym dla Towarzystwa może być przyznana odznaka honorowa: „Zasłużony dla TWP”.

2. Odznaka jest dwustopniowa: srebrna i złota. Odznakę przyznaje zarząd główny według zasad określonych w regulaminie.
3. Towarzystwo może emitować i przyznawać medale okolicznościowe.

ROZDZIAŁ IV

Struktura organizacyjna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej

§ 8

1. Struktura organizacyjna TWP jest oparta o więzy terytorialne, zawodowe i wspólnotę zainteresowań członków stowarzyszenia.
2. Struktura TWP obejmuje:
 - a) władze naczelne,
 - b) oddziały regionalne, które mogą być tworzone przez co najmniej 15 osób.

ROZDZIAŁ V

Władze Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, tryb ich wyboru i kompetencje

§ 9

1. Władzami naczelnymi Towarzystwa Wiedzy Powszechnej są:
 - a) krajowy zjazd delegatów,
 - b) rada naczelna,
 - c) zarząd główny,
 - d) główna komisja rewizyjna.
2. Władzami oddziału regionalnego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej są:
 - a) regionalny zjazd członków, który stanowi Walne Zebranie wszystkich członków oddziału,
 - b) rada regionalna,
 - c) zarząd regionalny,
 - d) regionalna komisja rewizyjna.
3. Władze Towarzystwa pochodzą z wyboru.

4. Wybory do władz Towarzystwa odbywają się w głosowaniu jawnym. Na żądanie zwykłej większości uprawnionych do głosowania, wybory przeprowadza się w głosowaniu tajnym.
5. Kadencja wszystkich władz Towarzystwa trwa pięć lat.
6. Kadencja władz rozpoczyna się w dniu ich wyboru i kończy się w dniu wyboru władz kolejnej kadencji.
7. W przypadku ustąpienia lub odwołania członka władz wszystkich szczebli, władzom tym przysługuje prawo kooptacji w liczbie nie większej niż 1/3 składu pochodzącego z wyboru.
8. Uchwały władz wybieralnych poszczególnych szczebli podejmowane są zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków tych władz chyba, że statut stanowi inaczej.

§ 10

ZJAZDY

1. Krajowy zjazd delegatów jest najwyższą władzą Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
2. Regionalny zjazd członków jest najwyższą władzą oddziału regionalnego.

§ 11

1. Zjazdy mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne regionalne zjazdy członków i zjazd krajowy delegatów zwoływane są raz na pięć lat.
3. Zwyczajny krajowy zjazd delegatów winien być zwołany w terminie nie późniejszym niż trzy miesiące przed upływem kadencji władz naczelnych.
4. Zwyczajne regionalne zjazdy członków winny być zwołane w terminie nie późniejszym niż jeden miesiąc przed upływem kadencji władz oddziałów regionalnych.
5. O terminie, miejscu, godzinie i porządku obrad zjazdów, to jest krajowego zjazdu delegatów oraz regionalnego zjazdu członków, delegaci na zjazd krajowy oraz członkowie oddziałów regionalnych otrzymują powiadomienie pisemne lub drogą elektroniczną (*e-mail*) co najmniej na 30-dni naprzód, przed terminem zjazdu.
6. Zjazdy zwyczajne zwoływane są odpowiednio przez radę naczelną lub przez radę regionalną.
7. Zjazdy nadzwyczajne wszystkich szczebli zwoływane są przez właściwe rady na podstawie:
 - a) uchwały własnej,

b) wniosku komisji rewizyjnej właściwego szczebla organizacyjnego,

8. Nadzwyczajny krajowy zjazd delegatów zwoływany jest również na wniosek 2/3 rad regionalnych.
9. Nadzwyczajny regionalny zjazd członków zwoływany jest również na podstawie uchwały rady regionalnej podjętej na wniosek zgłoszony przez co najmniej 2/3 liczby członków oddziału regionalnego.
10. Zjazdy nadzwyczajne zwoływane są nie później niż w ciągu 3-miesięcy od daty podjęcia uchwały o zwołaniu zjazdu, bądź od daty uwzględnienia wniosku o zwołanie zjazdu.
11. Zjazdy nadzwyczajne obradują wyłącznie nad sprawami, dla których zostały zwołane.

§ 12

1. Zjazdy są ważne przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.
2. Zjazdy krajowy i regionalne zwołane w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę obecnych delegatów na krajowym zjeździe oraz członków na regionalnych zjazdach a wybory i uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów obecnych odpowiednio delegatów i członków.
3. Zjazdy zwołane w drugim terminie mogą odbyć się w tym samym dniu, na który wyznaczono termin pierwszy, jeżeli drugi termin został wyraźnie podany w powiadomieniu o pierwszym terminie.

§ 13

1. Do kompetencji zjazdu krajowego delegatów należy:
 - a) uchwalanie statutu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej oraz dokonywanie w nim zmian,
 - b) uchwalanie kierunków działalności programowej Towarzystwa,
 - c) udzielanie, na wniosek głównej komisji rewizyjnej, absolutorium ustępującej radzie naczelnej,
 - d) przyjmowanie sprawozdań głównej komisji rewizyjnej za okres kadencji,
 - e) wybór rady naczelnej,
 - f) wybór głównej komisji rewizyjnej,
 - g) podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania Towarzystwa, przy czym podjęcie uchwały wymaga uprzednich uchwał wszystkich zarządów regionalnych wyrażających zgodę na rozwiązanie Towarzystwa.
2. Do kompetencji regionalnych zjazdów członków należy:

- a) uchwalanie kierunków działalności programowej oddziału regionalnego,
- b) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rady i komisji rewizyjnej,
- c) udzielanie, na wniosek komisji rewizyjnej, absolutorium ustępującej radzie,
- d) wybór rady regionalnej i komisji rewizyjnych odpowiedniego szczebla,
- e) rozpatrywanie wniosków zgłoszonych przez delegatów i władze danego szczebla organizacyjnego i podejmowanie uchwał w tych sprawach,
- f) wybór delegatów na zjazd krajowy delegatów z uwzględnieniem § 14 ust. 1 lit. b.

§ 14

1. W zjazdach udział biorą:

- a) w regionalnych zjazdach członków – wszyscy członkowie,
- b) w krajowym zjeździe delegacji wybrani przez regionalne zjazdy członków, gdzie na 30 członków przypada 1 delegat.

2. Wybory są ważne, jeśli bierze w nich udział co najmniej połowa obecnych osób uprawnionych do głosowania z zastrzeżeniem treści § 12 ust. 2 i 3 statutu.

3. Za wybranych uważa się delegatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów.

4. Mandat delegata na krajowy zjazd wygasa w chwili podjęcia uchwały o zwołaniu kolejnego krajowego zjazdu a w czasie trwania kadencji na skutek:

- ustania członkostwa,
- rezygnacji z mandatu,
- wykluczenia z szeregów Towarzystwa.

5. W zjazdach krajowych mogą uczestniczyć z głosem doradczym, członkowie honorowi, wspierający i zwyczajni oraz osoby zaproszone.

§ 15

RADY

1. Rada naczelna stanowi najwyższą władzę Towarzystwa Wiedzy Powszechnej między zjazdami krajowymi delegatów.

2. Rada regionalna stanowi najwyższą władzę oddziału regionalnego w okresie między regionalnymi zjazdami członków Towarzystwa.

3. Posiedzenia rady naczelnej i rad regionalnych zwoływane są co najmniej raz w roku.

§ 16

1. Liczba członków rady naczelnej wynosi od 10 do 15 osób i jest ustalana przez zjazd krajowy delegatów.
2. Liczba członków rady regionalnej wynosi od 7 do 10 osób i jest ustalana przez regionalny zjazd członków.

§ 17

1. Do kompetencji rady naczelnej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej należy:
 - a) realizowanie uchwał krajowego zjazdu delegatów,
 - b) kierowanie działalnością Towarzystwa,
 - c) uchwalanie budżetu zarządu głównego, zatwierdzanie sprawozdań z działalności oraz bilansu rocznego Towarzystwa,
 - d) podejmowanie uchwał w sprawie organizacji kampanii sprawozdawczo-wyborczej Towarzystwa,
 - e) rozpatrywanie odwołań w sprawach spornych i konfliktowych,
 - f) powoływanie i odwoływanie dyrektora generalnego,
 - g) uchwalanie regulaminu działania zarządu głównego, w tym struktury biura zarządu głównego,
 - h) podejmowanie nowych form pracy oraz określanie rodzaju działalności,
 - i) powoływanie ze swojego składu zarządu głównego,
 - j) odwoływanie zarządu głównego lub poszczególnych jego członków,
 - k) uchwalanie wysokości składek członkowskich,
 - l) podejmowanie uchwał w innych sprawach wynikających ze statutu, w tym także rozstrzyganie spraw spornych dotyczących interpretacji statutu.
- 1.1. Członkowie rady naczelnej nie pobierają wynagrodzeń i uczestniczą w posiedzeniach na koszt oddziału regionalnego, który reprezentują.
2. Do kompetencji rady regionalnej należy:
 - a) realizowanie uchwał regionalnych zjazdów członków Towarzystwa oraz krajowego zjazdu delegatów,

- b) ustalanie kierunków działalności Towarzystwa na swoim obszarze działania,
- c) uchwalanie budżetu oddziału regionalnego i zatwierdzanie sprawozdań z działalności oraz bilansu rocznego,
- d) koordynowanie i tworzenie warunków do działania podległych ogniw organizacyjnych Towarzystwa.
- e) uchwalanie terminu opłacania składki członkowskiej na następny rok bilansowy,
- f) powoływanie ze swojego składu zarządu regionalnego,
- g) uchwalanie regulaminów wewnętrznych, określających organizację i tryb pracy zarządów,
- h) rozpatrywanie spraw spornych powstałych z naruszenia statutu powstałych w toku działania danej jednostki organizacyjnej,
- i) odwoływanie zarządu regionalnego lub poszczególnych jego członków,
- j) podejmowanie uchwał w sprawie złożenia wniosku do Zarządu Głównego w kwestii łączenia, rozwiązania i likwidacji oddziału regionalnego; łączeniu mogą podlegać jedynie oddziały regionalne nieposiadające osobowości prawnej,
- k) podejmowanie uchwał w innych sprawach wynikających ze statutu.

2.1. Członkowie rady regionalnej nie pobierają wynagrodzeń.

§ 18

ZARZĄDY

1. Zarząd powołuje rada odpowiedniego szczebla Towarzystwa Wiedzy Powszechnej spośród swoich członków w sposób następujący:
 - a) zarząd główny w liczbie od 5 do 7 osób, w tym prezesa, 1 lub 2-ch wiceprezesów oraz dyrektora generalnego,
 - b) zarząd regionalny w liczbie od 3 do 5 osób, w tym prezesa, 1 lub 2-ch wiceprezesów i dyrektora oddziału regionalnego.
2. Jeden z wiceprezesów może pełnić funkcję dyrektora generalnego lub dyrektora oddziału regionalnego.
3. Zarządy prowadzą działalność Towarzystwa na danym szczeblu organizacyjnym, zgodnie z regulaminem ustalonym przez te rady.
4. Posiedzenia zarządów odbywają się co najmniej cztery razy w roku. Do ich zwoływania zobowiązany jest prezes lub wiceprezes.

5. Decyzje i ustalenia podejmowane są w formie uchwał.
6. Zarząd ma prawo podejmować uchwały, gdy na posiedzeniu jest obecny prezes lub jeden z wiceprezesów oraz co najmniej połowa jego członków.
7. Członkami zarządu nie mogą być osoby skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego lub skazane za przestępstwo skarbowe.

§ 19

1. Do kompetencji zarządu głównego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej należy:
 - a) koordynowanie prac Towarzystwa zgodnie z regulaminem uchwalonym przez radę naczelną z uwzględnieniem samodzielności i prawa do samostanowienia oddziałów regionalnych,
 - b) podejmowanie uchwał w sprawie przyznania osobowości prawnej oddziałom regionalnym,
 - c) podejmowanie uchwał o nawiązywaniu współpracy z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi i zagranicznymi oraz nadzór nad realizacją programu tej współpracy,
 - d) uchwalanie regulaminu pracy biura zarządu głównego i określanie kompetencji dyrektora generalnego w zakresie zarządzania i reprezentowania Towarzystwa,
 - e) ustalanie obszaru działania oddziałów regionalnych w formie uchwały,
 - f) rozstrzyganie sporów dotyczących prowadzenia działalności przez oddziały regionalne,
 - g) powoływanie, łączenie, rozwiązywanie i likwidowanie oddziałów regionalnych na wniosek rady regionalnej i regionalnej komisji rewizyjnej,
 - h) podpisywanie umów cywilno-prawnych w tym także umów o współpracy i wzajemnych świadczeniach z uczelniami i szkołami, dla których zarząd główny jest założycielem.
2. Do kompetencji zarządów regionalnych należy:
 - a) reprezentacja i kierowanie działalnością Towarzystwa oraz prowadzenie spraw na obszarze swojego działania zgodnie z regulaminem uchwalonym przez radę regionalną,
 - b) nadzorowanie merytorycznej działalności oddziału regionalnego oraz prawidłowości gospodarowania funduszami oddziału,
 - c) podejmowanie decyzji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej,

- d) uchwalanie wewnętrznego regulaminu pracy biura oddziału regionalnego,
- e) określanie warunków zatrudnienia oraz kompetencji dyrektora oddziału regionalnego, zawieranie i rozwiązywanie umowy o pracę z dyrektorem oddziału regionalnego, przy czym czynności tej dokonuje prezes oddziału regionalnego,
- f) zawieranie umów cywilno-prawnych, w tym także umów o współpracy i wzajemnych świadczeniach z uczelniami i szkołami, dla których zarząd regionalny jest założycielem,
- g) podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia lub skreślenia członka Towarzystwa.

§ 20

1. Zarządy wykonują swoje zadania przy pomocy biura, którym kieruje dyrektor generalny w biurze zarządu głównego, dyrektor w oddziale regionalnym.
2. Dyrektorzy: generalny i oddziałów regionalnych muszą być członkami zwyczajnymi Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
3. Z dyrektorem generalnym umowę o pracę zawiera i rozwiązuje prezes zarządu głównego TWP, na warunkach określonych uchwałą zarządu głównego.
4. Dyrektor generalny nie może łączyć stanowiska z funkcjami: prezesa zarządu głównego oraz członka głównej lub regionalnej komisji rewizyjnej.
5. Dyrektor generalny, zgodnie ze strukturą organizacyjną Towarzystwa, sprawuje nadzór nad działalnością oddziałów regionalnych w zakresie realizacji zadań statutowych.
6. Dyrektor oddziału regionalnego nie może łączyć swojego stanowiska z funkcjami: prezesa zarządu regionalnego oraz komisji rewizyjnej żadnego szczebla.
7. Dyrektorzy: generalny i oddziałów regionalnych zawierają i rozwiązują umowy o pracę z pracownikami podległego im biura.

§ 21

KOMISJE REWIZYJNE

1. Organami kontrolnymi w strukturach Towarzystwa Wiedzy Powszechnej są:
 - a) główna komisja rewizyjna wybierana przez krajowy zjazd,
 - b) regionalna komisja rewizyjna wybierana przez regionalny zjazd członków.

2. Komisja rewizyjna w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej i nadzoru jest samodzielna i nie podlega żadnemu innemu organowi statutowemu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.
3. W skład komisji rewizyjnej, zarówno głównej jak i regionalnej, wchodzi co najmniej 3 osoby.
4. Komisja rewizyjna wybiera ze swojego składu przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza.
5. Członkowie głównej komisji rewizyjnej mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach zarządu głównego i posiedzeniach zarządów regionalnych.
6. Członkowie regionalnej komisji rewizyjnej mają prawo uczestniczyć w posiedzeniu zarządu regionalnego.
7. Członek komisji rewizyjnej nie może być członkiem innych organów Towarzystwa, ani pozostawać z osobami sprawującymi funkcję w innych organach w związku małżeńskim, w faktycznym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.
8. Członkiem komisji rewizyjnej nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, ścigana z oskarżenia publicznego lub skazana za przestępstwo skarbowe.
9. Członkowi komisji rewizyjnej przysługuje zwrot poniesionych kosztów w związku z pełnieniem funkcji w komisji. Koszty zwracane są przez oddział regionalny, z którego członek komisji został wybrany.

§ 22

1. Do kompetencji głównej komisji rewizyjnej należy:
 - a) organizowanie kontroli wewnętrznej na wniosek zarządu głównego lub rady naczelnej w uzasadnionych przypadkach łamania statutu Towarzystwa lub naruszenia obowiązującego prawa w oddziałach regionalnych,
 - b) występowanie do zarządu głównego i zarządów regionalnych z wnioskami pokontrolnymi, żądanie wyjaśnień, wnioskowanie o odwołanie zarządów regionalnych lub poszczególnych ich członków,
 - c) składanie na krajowym zjeździe członków sprawozdania z działalności oraz składanie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującej radzie naczelnej,
 - d) kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności zarządu głównego,

e) opracowywanie i uchwalanie regulaminu działania głównej komisji rewizyjnej.

2. Do kompetencji regionalnej komisji rewizyjnej należy:

a) kontrolowanie, co najmniej raz w roku całokształtu działalności oddziału regionalnego, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki finansowej,

b) występowanie do rady regionalnej z odpowiednimi wnioskami pokontrolnymi,

c) składanie na regionalnym zjeździe członków sprawozdania z działalności oraz składanie wniosku o udzielenie absolutorium ustępującej radzie regionalnej,

d) wnioskowanie o rozwiązanie, likwidację lub połączenie oddziałów regionalnych,

e) opracowywanie i uchwalanie regulaminu działania komisji rewizyjnej oraz planu rocznych kontroli oddziału regionalnego.

§ 23

1 Majątek stowarzyszenia powstaje:

a ze składek członkowskich,

b z darowizn, spadków, zapisów,

c z odpisów osób fizycznych i prawnych,

d z dochodów pochodzących z własnej działalności,

e z dochodów z użytkowania majątku Towarzystwa,

f z ofiarności publicznej,

g ze środków przekazanych na prowadzenie działalności zleconej przez:

- organy władzy państwowej,
- organy samorządu terytorialnego,
- podmioty gospodarze,

h ze środków pochodzących z zagranicy.

2 Towarzystwo Wiedzy Powszechnej może prowadzić działalność pożytku publicznego odpłatną i nieodpłatną oraz działalność gospodarczą jako samoistny podmiot gospodarczy, bądź w formie udziału w innych podmiotach gospodarczych, według zasad określonych w obowiązujących przepisach.

3 Towarzystwo Wiedzy Powszechnej nie działa w celu osiągnięcia zysku.

- 4 Dochód z działalności stowarzyszenia w całości służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.
- 5 Oddział regionalny po uzyskaniu statusu organizacji pożytku publicznego wprowadzi wydzieloną księgowość z tej działalności.
- 6 W Towarzystwie Wiedzy Powszechnej zabrania się:
 - a udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osobom, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli zwanych dalej osobami bliskimi,
 - b przekazywania majątku Towarzystwa na rzecz jego członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
 - c wykorzystania majątku Towarzystwa na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu organizacji,
 - d zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od pomiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich.
- 7 Towarzystwo Wiedzy Powszechnej może otrzymywać dotacje według zasad określonych w odrębnych przepisach oraz środki materialne i finansowe przeznaczone wyłącznie na działalność statutową.
- 8 Towarzystwo Wiedzy Powszechnej może przyznawać stypendia, bądź nagrody wyróżniającym się uczniom i studentom pobierającym naukę w szkołach Towarzystwa lub przekazywać część środków własnych na cele charytatywne.
- 9 Oddział regionalny jest wyłącznym dysponentem majątku, do którego przysługuje mu prawo własności.
- 10 Nabycie, zbycie i obciążenie składników majątkowych oddziału regionalnego w zakresie przekraczającym zwykły zarząd wymaga uchwały zarządu regionalnego.
- 11 Z dniem uzyskania osobowości prawnej, majątek będący w dyspozycji nowopowstałego oddziału regionalnego staje się własnością tego oddziału na podstawie uchwały zarządu głównego.

- 12 W przypadku rozwiązania, a następnie likwidacji oddziału regionalnego, sposób rozdysponowania i przeznaczenie mienia oddziału określa uchwała regionalnego zjazdu członków.

§ 24

- 1 Zasady gospodarki finansowej stowarzyszenia określają przepisy ogólnie obowiązujące, z tym że wysokość składek członkowskich na każdy rok budżetowy określa Rada Naczelna w formie uchwały.
- 2 Zasady gospodarki finansowej oddziału regionalnego określa rada regionalna oddziału.
- 3 Zarząd główny po uzgodnieniu z zarządami regionalnymi określa zasady i wysokość pokrywania kosztów działania władz naczelnych Towarzystwa (§ 9 ust. 1 statutu) oraz biura zarządu głównego, wyłącznie w przypadku, gdy przychody własne nie pokrywają kosztów działania władz naczelnych.

§ 25

- 1 Oświadczenia woli w imieniu i na rzecz Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w sprawach majątkowych i niemajątkowych na poszczególnych szczeblach organizacyjnych składają:

- 1 w zakresie działania zarządu głównego:

- dwuosobowo prezes lub wiceprezes zarządu głównego i dyrektor generalny albo w miejsce dyrektora generalnego upoważniony uchwałą przez zarząd główny inny członek tego zarządu,

- 2 w zakresie działania zarządu oddziału regionalnego posiadającego osobowość prawną:

- a dwuosobowo prezes zarządu regionalnego i dyrektor oddziału regionalnego, lub wiceprezes zarządu regionalnego i dyrektor oddziału regionalnego, lub prezes zarządu regionalnego i upoważniony uchwałą przez zarząd regionalny inny członek zarządu regionalnego, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych w podpunkcie następującym,

- b jednoosobowo dyrektor oddziału regionalnego w zakresie spraw związanych z realizacją form działalności Towarzystwa wymienionych w § 2 ust 4, a w sprawach majątkowych jeżeli wysokość zobowiązania jednorazowo nie przekracza łącznej kwoty 25 000 zł,

- c dyrektor oddziału może upoważnić inną osobę do działania w jego imieniu.

- 3 W zakresie działania zarządu regionalnego nie posiadającego osobowości prawnej w sposób określony w pkt. 2 za zgodą zarządu głównego

- 2 Uprawnienie do reprezentacji, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1 obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do form działalności prowadzonych przez zarząd główny we własnym imieniu i na własny rachunek. Zarząd główny nie może zaciągać żadnych zobowiązań majątkowych i niemajątkowych w imieniu oddziału regionalnego posiadającego osobowość prawną bez wyraźnego upoważnienia oddziału regionalnego.

ROZDZIAŁ VII

Tryb dokonywania zmian statutu oraz rozwiązywania stowarzyszenia i jego terenowych jednostek organizacyjnych

§ 26

- 1 Uchwalanie nowego statutu Towarzystwa Wiedzy Powszechnej lub jego zmiana wymaga uchwały zjazdu krajowego delegatów podjętej większością 2/3 głosów, § 12 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- 2 Uchwałę o rozwiązaniu oddziału regionalnego może podjąć regionalny zjazd członków większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Paragraf 12 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- 3 Uchwałę o rozwiązaniu nowopowstałego oddziału regionalnego, nie posiadającego osobowości prawnej, może podjąć zarząd główny większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.
- 4 Uchwała o rozwiązaniu, a następnie o likwidacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej może być podjęta przez zjazd krajowy delegatów większością 2/3 głosów, przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Uchwała o rozwiązaniu Towarzystwa może być podjęta wyłącznie po uzyskaniu zgody zarządów wszystkich oddziałów regionalnych na podjęcie uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa. Paragraf 12 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.
- 5 Zjazd krajowy delegatów podejmujący uchwałę o rozwiązaniu i likwidacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej wyznacza likwidatora. Likwidację przeprowadza się z uwzględnieniem postanowienia § 29 ust. 12.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.